

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ до проєкту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів щодо адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного стану» № 7720 (щодо оподаткування безкоштовних послуг)	
Редакція законопроекту	Запропонована редакція
Податковий кодекс України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 13—17, ст. 112)	
Положення відсутнє в тексті законопроекту	РОЗДІЛ V. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ
Положення відсутнє в тексті законопроекту	Стаття 188. Порядок визначення бази оподаткування в разі постачання товарів/послуг
Положення відсутнє в тексті законопроекту	188.1. База оподаткування операцій з постачання товарів/послуг визначається виходячи з їх договірної вартості з урахуванням загальнодержавних податків та зборів (крім акцизного податку, який нараховується відповідно до підпунктів 213.1.9 і 213.1.14 пункту 213.1 статті 213 цього Кодексу, збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, що справляється з вартості послуг мобільного зв'язку, податку на додану вартість та акцизного податку на спирт етиловий, що використовується виробниками - суб'єктами господарювання для виробництва лікарських засобів, у тому числі компонентів крові і вироблених з них препаратів (крім лікарських засобів у вигляді бальзамів та еліксирів).
РОЗДІЛ XX. "ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ"	РОЗДІЛ XX. "ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ"
Положення відсутнє в тексті законопроекту	Підрозділ 2. Особливості справляння податку на додану вартість
Положення відсутнє в тексті законопроекту	32 ¹ . Тимчасово, протягом дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану, не вважаються використаними платником податку в неоподатковуваних податком на додану вартість операціях або

	<p>операціях, що не є господарською діяльністю платника податку, товари необоротні активи.</p> <p>придбані в оподатковуваних податком на додану вартість операціях, знищені (втрачені) внаслідок дії обставин непереборної сили у період дії воєнного, надзвичайного стану;</p> <p>придбані в оподатковуваних податком на додану вартість операціях та передані в державну чи комунальну власність, у тому числі на користь добровольчих формувань територіальних громад, а також надані на користь інших осіб для потреб забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у період дії воєнного, надзвичайного стану.</p> <p>Не є постачанням товарів, необоротних активів та послуг операції з безоплатної (без будь-якої грошової, матеріальної або інших видів компенсації) передачі/надання товарів, необоротних активів та послуг Збройним Силам України, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Міністерству внутрішніх справ України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Управлінню державної охорони України, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, добровольчим формуванням територіальних громад, іншим утвореним відповідно до законів України військовим формуванням, їх з'єднанням, військовим частинам, підрозділам, установам або організаціям, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету, для потреб забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави, а також на користь центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, сил цивільного захисту та/або закладів охорони здоров'я державної, комунальної власності, та/або структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, крім випадків, якщо такі операції з постачання товарів та послуг оподатковуються за нульовою ставкою податку на додану вартість а також тимчасово, протягом дії правового режиму воєнного,</p>
--	--

	<p>надзвичайного стану, операції з безоплатного надання постачальниками електронних комунікаційних послуг, послуг фізичним особам на території України, та послуг роумінгу фізичним особам за межами України на суму, що не перевищує для одного отримувача послуг 25 відсотків однієї мінімальної заробітної плати (у розрахунку на місяць) за умови, що рішення про надання таких /послуг оприлюднено на веб-сайті платника податків.</p> <p>До наведених у цьому пункті операцій норми пункту 198.5 статті 198 та 199 цього Кодексу не застосовуються.</p>
<p>Положення відсутнє в тексті законопроекту</p>	<p>32⁻². Тимчасово, за податкові періоди лютий, березень, квітень, травень 2022 року за операціями з придбання товарів/послуг, за якими в Єдиному реєстрі податкових накладних постачальниками не зареєстровано податкові накладні та/або розрахунки коригування до них, платники податку:</p> <p>включають до складу податкового кредиту звітного (податкового) періоду суми податку на додану вартість, сплачені (нараховані) у складі вартості придбаних товарів/послуг, а так само зменшують податкові зобов'язання звітного періоду на підставі наявних у платника первинних (розрахункових) документів, складених (отриманих) платником податку за операціями з придбання товарів/послуг відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні";</p> <p>отримувачі послуг, що постачаються нерезидентами, місце постачання яких розташоване на митній території України, у разі нарахування таким отримувачем послуг податку на додану вартість у складі податкових зобов'язань, визначених у податковій декларації за відповідний звітний (податковий) період, такі платники податку мають право на віднесення таких сум податку до податкового кредиту відповідного звітного (податкового) періоду, на підставі наявних у платника первинних (розрахункових) документів, складених (отриманих) платником податку за операціями з придбання послуг,</p>

	відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні".
Закон України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 37, ст.237)	
Положення відсутнє в тексті законопроекту	Стаття 1. Платниками збору на обов'язкове державне пенсійне страхування є:
Положення відсутнє в тексті законопроекту	<p>10) підприємства, установи, організації, фізичні особи, які користуються послугами мобільного зв'язку та не надають електронних комунікаційних послуг (далі - кінцеві користувачі послуг), а також постачальники електронних комунікаційних послуг, які надають послуги мобільного зв'язку кінцевим користувачам послуг безоплатно. При цьому збір на обов'язкове державне пенсійне страхування не сплачується, якщо послугами мобільного зв'язку користуються річкові, морські, повітряні, космічні транспортні засоби, засоби наземного технологічного транспорту (у тому числі таксі), що мають стаціонарно вбудоване обладнання радіозв'язку, радіонавігації та радіоастрономії, яке не може бути відокремлено від таких засобів без втрати його технологічних або експлуатаційних якостей чи характеристик.</p> <p>Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування не сплачується кінцевими користувачами послуг у разі відправлення (здійснення) благодійного електронно-комунікаційного повідомлення, а також постачальниками електронних комунікаційних послуг щодо послуг мобільного зв'язку, наданих кінцевим користувачам безоплатно, у випадку коли операція з надання цих послуг не оподатковується податком на додану вартість</p>

Обґрунтування необхідності внесення змін щодо оподаткування безкоштовних послуг

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, Указом Президента України від 24.02.2022 №64/2022 було введено в дію правовий режим воєнного стану в Україні.

Внаслідок воєнних дій на території України, велика кількість населення, внутрішньо-переміщених осіб, біженців, які були вимушені покинути України, закладів охорони здоров'я, військових, тощо, потребують підтримки як з боку держави, так і з боку представників бізнесу.

Незважаючи на значні пошкодження телекомунікаційних мереж, та критичне збільшення витрат на їх відновлення, оператори телекомунікацій, як представники відповідального бізнесу, підтримують захисників України та абонентів, які потребують такої допомоги, включно із державними та комунальними підприємствами, та надають їм телекомунікаційні послуги (послуги фіксованого телефонного зв'язку, послуги мобільного зв'язку, послуги доступу до Інтернету та інше) з самого початку впровадження воєнного стану.

Обсяг підтримки операторами свої абонентів вже перевищує 700 мільйонів гривень. Але, в той же час, стримуючим фактором для Операторів при здійсненні діяльності з підтримки абонентів: населення, військових, медичних працівників, державних та комунальних підприємств, інших критично важливих категорій абонентів і в цілому – держави, є додаткове податкове навантаження у вигляді 20 % податку на додану вартість (ПДВ) та 7,5 % збору на обов'язкове державне пенсійне страхування за безоплатно надані послуги.

З огляду на вищенаведене, з метою посилення спроможності операторів продовжувати надавати відповідну підтримку своїм абонентам-громадянам України пропонується прийняти внести норму відповідно до якої на час воєнного стану безоплатно надані послуги, які надаються абонентам операторами телекомунікацій, звільнити від оподаткування ПДВ та збором на обов'язкове державне пенсійне страхування;

Q&A

1. Що зміниться від прийняття з/п в частині оподаткування безкоштовних послуг. Яка схема оподаткування зараз, яка буде?

Запропоновано встановити обсяг безоплатної матеріальної допомоги, що звільняється від ПДВ, на рівні не грошових подарунків, що не оподатковуються податком з доходів фізичних осіб згідно з пп.165.1.39 ст.165 ПКУ - у вартісному виразі, що не перевищує 25% МЗП без ПДВ.

Зміни передбачають, що послуги мобільного зв'язку, надані користувачам України безкоштовно та звільнені від сплати ПДВ, не будуть також об'єктом 7,5% пенсійного збору.

Власне, зміниться порядок оподаткування. Зараз ПДВ (20%) або ПДВ+ПФ (20%+7%) в залежності від виду послуги, після ухвалення – 0%.

2. Яким чином можна буде відділити безкоштовно надані послуг від платних, при умовній податковій перевірці?

Оператор обліковує всі електронні комунікаційні послуги в білінговій системі, де наявна деталізація за типами послуг та чітко прослідковуються відповідні оплати за них. Надання відповідних послуг фіксується у рахунках абонентам/клієнтам, первинних документах, отримання оплати за них – у банківських виписках Оператора. Тобто в системі та виписках видно – за які послуга була отримана оплата, а які надані безоплатно.

Окрім того, дані обліку та звітності (у т.ч. в частині визнаної виручки) підтверджуються незалежними зовнішніми аудиторами.

3. З позиції Операторів надані безоплатні телеком послуги це фактично благодійна допомога. А як взагалі оподатковується благодійна допомога в Україні?

Благодійна допомога в Україні не обкладається податками. Навпаки, до прикладу, у разі, якщо українська компанія перераховує допомогу неприбутковим організаціям, включеним до Реєстру неприбуткових установ та організацій, ці суми включають до податкових витрат і додатковий податок на прибуток платити не треба, якщо сума грошової допомоги/вартість товарів не перевищує 4% оподаткованого прибутку попереднього звітного року компанії. До всього, пунктом 69.6 підрозділу 10 розділу XX ПКУ передбачено, що ці обмеження (ліміт у 4% оподаткованого прибутку) не діють, якщо компанія в добровільному порядку перераховує чи передає військовим, правоохоронним органам, лікарням грошові кошти, товари чи послуги, визначені Кабміном в постанові №758 від 26 жовтня 2016 року. Теж саме стосується і благодійної допомоги, перерахованої на спеціальні рахунки Національного банку України – таку допомогу можна відносити до витрат без обмежень.

Окрім того, безоплатні передачі товарів військовим, лікарням, місцевій владі на період воєнного стану не вважають операціями із реалізації, тобто їх звільнено від додаткового нарахування ПДВ (п.69.5 підрозділу 10 розділу XX ПКУ).

Законодавством вже встановлені правила оподаткування деяких телекомунікаційних послуг наданих з благодійною метою. Так, з 2016 року в Україні звільнені від оподаткування податком на додану вартість та збором до Пенсійного фонду (7,5%) операції оператора телекомунікацій із відправлення благодійного телекомунікаційного повідомлення на благодійні цілі (збір пожертв).

4. Про яку кількість безкоштовних послуг наданих населенню та його окремим категоріям починаючи від 24.02 йде мова?

В загальному з початку війни оператори надавали пакети мобільного інтернету, дзвінків на інші мережі, дзвінків в середині мережі, SMS на всі українські напрямки.

В межах цих додаткових пакетів для більше ніж 15 мільйонів абонентів (включаючи медиків, ЗСУ, тощо) було нараховано більше 360 мільярдів мегабайт інтернет трафіку, більше 3,1 мільярда хвилин розмов (як в середині мережі так і на інші оператори), більше 5 млн SMS.

Оператори здійснювали також безкоштовні SMS-розсилки для держави. У рамках цієї співпраці з Державною службою з надзвичайних ситуацій (ДСНС) та на замовлення Національного центру управління телекомунікаційними мережами (НЦУ), абонентам по всій країні було відправлено понад 400 мільйонів SMS з важливою інформацією.